

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

מועד קטן - י"ב

1. נכרים המקבלים מלאכה מישראל בקבלנות, בתוך התחום אסור, שמה יחדשו ששכרם בשבת. מה הדין חוץ לתחום?
כשארין עיר יהודים אחרת סמוכה לשם מותר כיון שלא יראום. אבל כשיש אסור. ואף כשארין עיר אחרת מותר רק בשבת ויו"ט שאין מצויים שם אנשים שיחשבו מחמת איסור תחומין, אבל בחוה"מ שמותר תחומין אסור.
טעם שלא נכנסו אמוראים בטירה שנבנתה ע"י נכרים בקיבולת ומוחוץ לתחום - שאדם חשוב מחמיר. וי"א כיון שסייע בידם בתבן ואי"ז קבלנות גמורה.
טעם שהתיר רב חמא לנכרים שבבית ריש גלותא לתקן שולחנות בחוה"מ כיון שאינם נוטלים שכר אלא רק הרווחה כדי סעודתם, אין איסור.
2. אלו ברייתות נוספות למדנו בענין מלאכות בחוה"מ?
א. נותנים לנכרי מלאכה בקבלנות במועד רק ע"מ לעשותה לאחר המועד. ובלבד שלא ימדוד, ישקול וימנה כדרך חול. ומותר לתת לנכרי לעשות במועד רק דבר שמותר לו עצמו לעשות.
ב. אין מרביעין בחוה"מ כיון שטורח שלא לצורך המועד. וביום חול אין מרביעין בבכור ובפסולי המוקדשין כיון שנחשב 'עבודה' שאסור בהם.
ג. ר' יהודה אומר חמורה שתבעה זכר מרביעין בחוה"מ שמה תצטנן. ושאר בהמות שנתיחמו מניסין לבקרות וירבעו מעצמן - שלא מצוי שיצטננו.
ד. אין עושין דיר בהמות בשדה כדי שתזדבל, בשבת ביו"ט ובחוה"מ. ואם באו מאלהן מותר להניחם אבל אסור לסייע להם להכנס. וכן אין מוסרין שומר לנכרים שבאו לשדה עם בהמותיהם. ואם הנכרי שכיר שבוע, חודש, שנה, שמיטה מסייעין ומוסרין.
רבי: אם רוצה נכרי לסייע לנכרי לדייר בטובה שקיבל מהבעלים מותר. וביו"ט תמורת מזונות, ובמועד מותר אף בשכר, והלכה כרבי.
3. מדוע הוצרכה המשנה להביא את מחלוקת ר' יוסי ור' יהודה בענין דבר האבד אף לגבי יין?
הברייתא השניה: ללמד שר' יוסי מתיר להשלים המלאכה לא רק בשמן היקר אלא אפילו בין שהפסדו מועט.
הברייתא הראשונה: לחדש שר' יהודה אסור להשלים אף בשמן שהפסדו מרובה. התנא שמצריך שינוי במועד בדבר האבד אינו כר' יוסי.
רב יוסף [סיני] פסק הלכה כר' יוסי שמותר לגוף את חביות היין כדרכו. **ושאלו את רנב"י** האם אמר ר' יוסי אף ב'שכר' שגם בו יש הפסד וענה שכן שאב"י אמר בשם 'אם': שכר בחבית בת 6 סאין המוגפת, טוב משכר בחבית בת 8 שאינה מוגפת.
עוד למדנו: הלכות מועד כהלכות כותים - הכוונה שא"א לדמות מקרה למשנהו. שלשמואל, מותר לזפת כד קטן ואסור לזפת חבית גדולה. כיון שחוששים לטרחא. ולרב דימי מותר לזפת רק חבית גדולה כיון שחושש להפסד. ומי שישמע אחד יחשוב שמתיר אף השני.
הלכות מועד כהלכות שבת - יש מהן פטור אבל אסור, ויש מותר לכתחילא.
4. רב הונא קצרו לו בחוה"מ, הקשו לו מהברייתא: 'במחובר אסור אפילו בדבר האבד אא"כ אין לו מה יאכל'. מה ענה? ואלו הנהגות של אחרים מצינו?
הברייתא כ' יוסי יחידאה ואין פוסקים כמותו. והטעם שאמר שלא ידוש בפרות אינו משום שינוי שהרי רבים אינם דשים בפרות. אלא להמנע פרסום.
עוד למדנו: טוחנין רק לצורך המועד. טחן והותיר מותר להשתמש לאחר המועד. וכן בקיצוץ עצים וכן בבישול שכר. נחלקו תנאים אם מותר להערים.
רב - קצרו לו פועלים בחוה"מ, והקפיד עליו שמואל. לא מפני שסובר כר' יוסי אלא משום שבחיטים אינו דבר האבד. ורב אעפ"כ התיר כיון שהיה בגדר של 'אין לו מה יאכל'. ושמואל שהקפיד לא השלימו לפניו המעשה, או שסבר שאדם חשוב שונה.
ר' יהודה נשיאה - יצא בשבת לחצר בטבעת שגופה מתכת וחותרה עץ. ושתה [בחול] מים שחממם גוי. ר' אמי הקפיד עליו, ואע"פ ששינוי הנזמים והטבעות הרי הן ככל הכלים הניטלים בחצר, וכן 'כל שנאכל כמות שהוא חי אין בו משום בישול נכרים' מ"מ הקפיד כיון שאדם חשוב צריך להחמיר.
רב - קוצץ דקל במועד אע"פ שצריך רק לנסורת. שלו. אב"י קילל את מי שיוורה כך.
רב אשי לא סבר כאב"י והלך לקצוץ, נשמת הגרון וכמעט חתך את שוקיו. הבין שאירע לו על שעבר על דברי אב"י, הפסיק לקצוץ וחזר.
ר' יהודה - התיר לעקור פשתן, כיון שראוי לכסות אוכל למועד, לחתוך כשות - שראוי לשכר, לעקור שומשין - שראויים, במקצת בגרעינים היבשים.
ר' ינאי - קטף פירות פרדסו משום דבר האבד. לשנה הבאה השהו כולם את קטיף פרדסיהם למועד. כשראה ר' ינאי, הפקיר את פירות פרדסו לעניים.
5. שינוי: מכניס אדם פירותיו מפני הגנבים ושולה פשתנו מן המשרה בשביל שלא תתקלקל. אלו תנאים יש בזה?
א. שלא יכוון לכתחילא לעשות במועד. [ואם כוון למועד יאבד]. ב. שיכניס פירותיו בצנעה.
מעשה ברב יוסף שהכניס קורות עץ כבדות בחוה"מ בשעות היום ואע"פ ששינוי שיכניסם בצנעה כיון שבלילה צריכים להכנסתם יותר אנשים, וצריכים לפידים יש רעש לדבר, ועדיף ביום.